

F. t. beslutn. om at indføre et udviklingsprincip

Bemærkninger til forslaget

Udviklingsprincippet skal sikre, at EU's miljø-, sundheds- og forbrugerpolitik altid afbalanceres over for hensynet til de fattige landes markedsadgang, og skal i praksis fungere som et supplement til forsigtighedsprincippet. Selv om handel ikke er den eneste faktor af betydning for udviklingslandenes vækst, er muligheden for at »handle sig ud af fattigdommen« dog et centralt element for udviklingslandenes muligheder for at blive uafhængige af Vestens økonomiske hjælp. Det er en vigtig medvirkende årsag til, at udviklingslandene i dag har dårlige handelsmuligheder, at de standarder, EU har vedtaget på fødevarer-, sundheds- og miljøområdet, forhindrer udviklingslandene i at eksportere deres produkter til EU-landene. I adskillige tilfælde har EU fastlagt langt strengere standarder end fastsat i Codex Alimentarius (det internationale standardiseringsorgan).

Udviklingsprincippet skal dels sikre en afvejning af, hvor meget en given standard forbedrer miljø og sundhed, og dels sikre oplysning om, hvad det koster i eksport og indtjening for ulandene. Forslagsstillerne har derfor også fremsat et beslutningsforslag om nedsættelse af en undersøgelseskommission (jf. beslutningsforslag nr. B 44), der på den ene side skal sørge for, at der er adgang til viden om, hvad en given standard betyder for sundhed og miljø, og på den anden side undersøge, hvad samme standard betyder for udviklingslandenes eksportindtægter.

Udviklingsprincippet indeholder ingen automatik i forhold til, hvilke beslutninger der vil blive truffet ved anvendelse af princippet. Der kan dog opstilles tre scenarier for konsekvensen af beslutningsforslagets vedtagelse, når beslutninger om standarder, love og regler for fødevarer, miljø og sundhed skal træffes:

– Der er ikke proportionalitet mellem fordele og ulemper. Den foreslåede regel, lov eller standard giver ikke nogen eller ikke ret store fordele for miljø og sundhed. Til gengæld er omkostningerne for udviklingslandene i form af udsigt til tabte eksportindtægter store. Her vil udviklingsprincippet betyde, at beslutningen ikke bør gennemføres.

– Et andet scenarie er, at en foreslået standard giver ønskværdige fremskridt på miljø og sundhed, men at det samtidig er omkostningsfuldt for udviklingslandene at gennemføre forslaget. I dette tilfælde betyder udviklingsprincippet, at der bør træffes beslutning om at gennemføre forslaget, men at det samtidig bør besluttes at hjælpe udviklingslandene økonomisk, økologisk, administrativt og rådgivningsmæssigt med at opfylde de nye regler eller med at fremme alternativ produktion.

– En tredje mulighed er, at en foreslået regel, lov eller standard ikke påfører udviklingslandene tab, hvorfor der uden problemer kan træffes en beslutning.

Ved vedtagelse skal udviklingsprincippet være gældende for al dansk lovgivning. Regeringen skal ligeledes arbejde for, at udviklingsprincippet også indføres i EU, og at det bringes i anvendelse ved vedtagelse af relevante regler og love i EU. Kommissionen, som forslagsstillerne har stillet forslag om i beslutningsforslag nr. B 44, skal ses i sammenhæng med dette arbejde.

Endemålet er, at princippet på længere sigt skrives ind i EU's forfatningstraktat på linje med forsigtighedsprincippet.

Udviklingsprincippet skal ligeledes søges fremmet på globalt plan. Det betyder, at den danske regering primært skal søge at arbejde for at indføre udviklingsprincippet i WTO.